

Els rics també ploren

JOSÉ GARCÍA MONTALVO

Professor del departament d'economia i empresa. Universitat Pompeu Fabra

A causa de l'anunci d'algunes multinacionals de marxar de Catalunya s'ha produït un intens debat sobre les causes de la deslocalització industrial i les possibles solucions que es podrien aplicar. No obstant això, Catalunya no està sola. La qüestió de la deslocalització industrial promet convertir-se en un dels cavalls de batalla més importants de les eleccions als Estats Units.

Ja ho és en les primàries demòcrates. De fet el principal conseller econòmic de la Casa Blanca, Gregory Mankiw, va provocar una enorme polèmica la setmana passada a l'indicar que l'exportació de llocs de treball a països amb salaris baixos era "probablement positiu per a l'economia a llarg termini". Tant demòcrates com republicans van criticar aquests comentaris fins al punt que Mankiw va haver de fer marxa enrere.

Des de l'arribada a la presidència de George Bush l'economia nord-americana ha perdut 2,8 milions de llocs de

treball en el sector privat, la major part en la indústria.

Molts analistes han recordat, com en les discussions del cas català, que en la història econòmica el trasllat de la producció de béns de baix nivell tecnològic als nous països industrialitzats ha estat una constant. Per això sembla necessari concentrar-se en béns d'alt nivell tecnològic i capaços de generar molt valor afegit.

Però aquesta nova etapa és diferent. Les noves tecnologies de la informació i la comunicacions han transformat aquest procés.

Els Estats Units no estan perdent només llocs de treball en manufactures o en serveis intensius en treball com l'a-

tenció de centrals telefòniques. Les empreses americanes estan exportant molts llocs que requereixen alts nivells de formació com programadors informàtics o enginyers de hardware i qual-sevol altra mena de serveis. El mateix Mankiw citava l'exemple de radiòleg de l'Índia que analitzen, via Internet, les radiografies de pacients dels Estats Units.

L'accés al món globalitzat dels vells països comunistes, on els salaris són baixos però el nivell de formació mitjà és molt alt, i altres com l'Índia, fa que els programadors i els tècnics nord-americans tinguin un mercat laboral amb més atur a llarg termini i salaris continguts. Un programador nord-americà guanya

uns 75.000 dòlars però es pot aconseguir un excel·lent enginyer de software a l'Índia per 18.000 dòlars.

El que està passant als Estats Units és un exemple de com la deslocalització actual no és una senzilla rèplica del passat. Per això les solucions del passat segurament no funcionaran. El *mòbing empresarial* contra les multinacionals que *exporten* llocs de treball tampoc és la solució. La primera reacció a Catalunya, com als Estats Units, ha estat amenaçar les multinacionals. Els Estats Units alguns Estats i ajuntaments han deixat de contractar empreses que contracten serveis tecnològics a l'Índia.

En qualsevol cas el *mòbing empresarial* és una estratègia destinada al fracàs. A llarg termini l'única solució és una política estructural destinada a invertir decididament en educació superior, de qualitat i no de *titolet*, especialitzada i enfocada a cobrir necessitats del mercat laboral global. D'una altra manera veure que els rics també ploren no passarà de ser un simple consol.